

Azərbaycan mədəniyyətinin 2025-ci il portreti...

2025-ci ilin mədəni tədbirləri

Qeyd etdiyimiz kimi, 2025-ci il Azərbaycan mədəniyyətinin zəngin və dinamik illərindən biri olub. Ölkədə müxtəlif səviyyəli musiqi, incəsənət, beynəlxalq tədbirlər və mədəni layihələr geniş şəkildə həyata keçirilib.

2-4 may tarixlərində Azərbaycanca ilk dəfə keçirilən Beynəlxalq Xalça Festivalının açılışı olub. Festivalın əsas məqsədi Azərbaycan xalçaçılıq sənətini dünya müstəvisində tanıtmış, onun zəngin irsini və gələcək inkişaf perspektivlərini nümayiş etdirmək, dünya xalçaçılarınin təcrübə və bacarıqlarından bəhrələnmək idi.

2025-ci il iyunun 3-də Mədəniyyət Nazirliyi və Prezidentin xüsusi nümayəndəliyinin təşkilatçılığı ilə Laçın şəhərində “MDB-nin mədəniyyət paytaxtı - 2025” ilinin rəsmi açılış mərasimi keçirilib. Bu, tədbir Azərbaycan mədəniyyəti üçün mühüm platforma hesab olunur. Belə ki, Laçın şəhərinin “MDB-nin mədəniyyət paytaxtı” elan edilməsi şəhərin mədəni dirçəlişi və beynəlxalq əməkdaşlıq sisteminə fəal inteqrasiyası üçün mühüm təkan olacaq.

14-28 iyun 2025-il tarixlərində “Baku Piano Festival 2025” adlı möhtəşəm festival keçirilib. Bu musiqi festivalı klassikadan

cazadək geniş repertuarı ilə diqqət çəkdi. Festivalda yerli və xarici piano ifaçıları, konsertlər, sənətkar görüşləri, literatur müsabiqələr və vörkşöplər keçirilib. Tədbir çoxsaylı mədəni tədbirlərlə paralel olaraq Azərbaycanda musiqi sənətinin inkişafına töhfə verdi.

Yay mövsümündə (23-26 iyul) Bakı dəniz sahilində yerləşən “Sea Breeze Resortda” “Dream FEST 2025” musiqi festivalı keçirildi. Bu beynəlxalq açıq hava konsertlərində yerli və xarici tanınmış ifaçılar tərəfindən bir neçə gecə boyu müxtəlif janrlarda musiqilər səsləndi, həm pop, həm də milli repertuarlar yer aldı.

Payız mövsümündə Bakı beynəlxalq səviyyəli incəsənət mərkəzinə çevrildi. 31 oktyabr - 16 noyabr 2025-ci il tarixlərində Heydər Əliyev Fondunun və Mədəniyyət Nazirliyinin dəstəyi ilə Baku International Arts Festival (BIAF) festivalı baş tutdu. Festival dövründə müasir rəqs, klassik musiqi, teatr tamaşaları, opera və dünya səhnə incəsənətləri təqdim olundu. Festivalda 10-dan çox ölkədən 100-dən artıq sənətkar çıxış edərək Azərbaycan mədəniyyətini dünya sənət aləmi ilə birləşdirdi.

5-11 dekabrda İslam Əmək-

daşlıq Təşkilatının (İƏT) mədəniyyət festivalı ilk dəfə Azərbaycanda təşkil edildi. Tədbir 50-dən çox ölkədən 300-dən artıq mədəniyyət işçisi və ekspert qatılmışdı. Festival çərçivəsində mədəniyyət nazirlərinin görüşləri, yaradı-

cılıq və kino proqramları, modalar nümayişi, oyun texnologiyaları sammiti və müxtəlif sahələr üzrə panel müzakirələr keçirilib. Bu layihə Azərbaycanı mədəni müxtəliflik, tolerantlıq və yaradıcılıq sahəsində regionun mədəni mərkəzi kimi təqdim etdi.

Bu il hansı hadisələrlə yadda qaldı?

2025-ci il Azərbaycan mədəniyyəti üçün həm də böyük itkilərlə yadda qaldı. İncəsənət, musiqi, teatr və kino sahələrinə ömürlərini həsr etmiş bir çox tanınmış simalar bu il dünyalarını dəyişdi. Onların hər biri öz sahəsində

iz qoymuş, yaddaşımızın bir parçasına çevrilmiş insanlardır.

Bu il vəfat etmiş tanınmış şəxslərin siyahısını və onların həyat yoluna qısa nəzəri təqdim edirik:

Martın 16-da Azərbaycan mə-

Geridə qoymağa hazırlaşdığımız 2025-ci il Azərbaycan cəmiyyəti üçün təkcə ictimai-siyasi hadisələrlə deyil, həm də mədəniyyət cameəsində yaşanan bir çox hadisələrlə yadda qaldı. Bu il paytaxt Bakı və ölkənin digər şəhərləri beynəlxalq mədə-

niyyət mübadiləsi üçün möhtəşəm səhnə kimi çıxış etdi, sərgilər və festivalar Azərbaycan mədəniyyətini dünya səviyyəsində tanıtdı. Eyni zamanda, bu il xalqın əsrlər boyu sevdiyi sənətkarlarla vidalaşdığı bir il kimi də ağırlı izlər buraxdı...

İlin itkiləri: sənətkarlarla vidalaşma

dəniyyəti daha bir görkəmli sənətkarını itirdi. Xalq artisti Ənvər Həsənov uzun sürən xəstəlikdən sonra 74 yaşında dünyasını dəyişdi. O, onilliklər boyu milli kino və teatr tarixində öz dəsti-xətti olan aktyorlardan biri kimi tanınırdı.

Avqust ayı isə xüsusilə ağır itkilərlə yadda qaldı. Avqustun 1-də Xalq artisti, muğam sənətinin görkəmli nümayəndəsi Arif Babayev 87 yaşında dünyasını dəyişdi. Onun muğam sənətinə verdiyi töhfələr, yetişdirdiyi tələbələr Azərbaycan musiqi tarixində silinməz iz buraxıb.

Sentyabrın 8-də Xalq rəssamı, Dövlət Mükafatı laureatı Nazim Bəyqişiyev dünyasını dəyişdi. O, Azərbaycan təsviri sənətinin inkişafında mühüm rol oynamış sənətkarlardan biri idi.

Sentyabr ayının daha bir ağır itkisi ayın 13-də baş verdi. Azərbaycan teatr və kino aktyoru, Xalq artisti Hacı Murad Yagizarov Almaniyada vəfat etdi. Onun nəşi sentyabrın 16-da Azərbaycana gətirildi, Təzəpir məscidində vida mərasimi keçirildikdən sonra İkinci Fəxri Xiyabanda dəfn olundu. Aktyorun zəngin yaradıcılıq yolu teatr tariximizdə xüsusi yer tutur.

Sentyabrın 29-da Əməkdar artist Cabir İmanov infarkt səbəbilə 49 yaşında həyatını itirdi. Onun da vaxtsız ölümü sənət cameəsində dərin təəssüf hissi ilə qarşılandı.

Oktyabrın 9-da Xalq artisti Əminə Yusifqızı 89 yaşında vəfat etdi. Onun səhnə yaradıcılığı bir neçə nəsillə tamaşaçının yaddaşında qalıb.

Oktyabrın 15-də Xalq artisti, tanınmış tarzən Ramiz Quliyev 78 yaşında dünyasını dəyişdi. Onun tar ifaçılığı Azərbaycan milli musiqi məktəbinin ən parlaq nümunələrindən hesab olunurdu.

Noyabrın 11-də isə 96 yaşlı Xalq artisti, məşhur rəqqasə Roza Cəlilova dünyasını dəyişdi. O, Azərbaycan rəqs sənətinin canlı əfsanələrindən biri idi.

İlin son ağır itkilərindən biri noyabrın 18-də qeydə alındı. 66 yaşlı Əməkdar artist Yadigar Muradov vəfat etdi. Onun yaradıcılığı da milli mədəniyyət tariximizdə özünəməxsus yer tutur.

2025-ci il bu itkilərlə Azərbaycan mədəniyyətinin yaddaşında qalacaq. Onlar aramızdan getsə də, yaratdıqları irs və sənətləri hər zaman xalqın xatirələrində dərin izlər buraxacaq...

Yeganə BAYRAMOVA